

Ο Φωτογράφος Γιώργος Σεφέρης

παρουσίαση

Δαμιανός Μωραΐτης

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Η παρουσίαση δημιουργήθηκε για τις ανάγκες των σεμιναρίων της Ομάδας Φωτογραφίας της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Λεβαδείας 2019-2020.

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Η έκθεση «Ο Φωτογράφος Γιώργος Σεφέρης» στη Λιβαδειά.

- Στη Λιβαδειά από τις 11 έως τις 17 Οκτωβρίου 2014 παρουσιάστηκε η έκθεση «Ο Φωτογράφος Γιώργος Σεφέρης», σε συνεργασία της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Λεβαδείας, του Δήμου Λεβαδέων, και του συλλόγου «Φίλοι της Βιβλιοθήκης Λιβαδειάς» με το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ).
- Η έκθεση είχε τεράστια επιτυχία, μεγάλη επισκεψιμότητα και ειδικά από τα περισσότερα σχολεία της πόλης. Των εγκαινίων προηγήθηκε εκδήλωση – συζήτηση με θέμα «Γιώργος Σεφέρης: ο ποιητής, ο πρέσβης, ο φωτογράφος». Εισηγητές αντίστοιχα ήταν οι: Διονύσης Καψάλης ποιητής – διευθυντής του ΜΙΕΤ, Πόπη Αδαμάκη φιλόλογος, και Δαμιανός Μωραΐτης μαθηματικός – φωτογράφος.
- Οι φωτογραφίες που παρουσιάζονται εδώ είναι από αυτήν ακριβώς την έκθεση.

Σκέψεις για τον φωτογράφο Γιώργο Σεφέρη

η εισήγησή μου στην εκδήλωση

- Το κίνητρο για την παραγωγή πραγματικής τέχνης είναι η εσωτερική ανάγκη του καλλιτέχνη να εκφράσει ένα αίσθημα που συσσωρεύτηκε μέσα του, όπως ακριβώς για μια μάνα το κίνητρο της σύλληψης ενός παιδιού είναι η αγάπη.
- Ο Γιώργος Σεφέρης χρησιμοποιεί τη φωτογραφία ως οπτικό σημειωματάριο, θέλοντας να έχει όμως κάτι περισσότερο από μια σύντομη περιγραφή. Σκοπός του είναι, κυρίως, να χρησιμοποιήσει τις φωτογραφίες γιατί κάτι που εμπνεύστηκε και θέλει να κρατήσει την

- «αύρα» του για να γράψει αργότερα κάτι. Αυτό το ξέρουμε και από το γεγονός πως πολλές φορές στο περιθώριο των γραπτών του υπάρχει σημείωση πχ Φ123, που αντιστοιχεί σε κάποια φωτογραφία, αλλά και από τα ημερολόγια που αντιστοιχεί σε κάποια φωτογραφία, αλλά και από τα ημερολόγια που κρατούσε αναλυτικά και έχουν εκδοθεί και περιείχαν κολλημένες φωτογραφίες, σε μικρό μέγεθος. Ένα δείγμα που αποδεικνύει το γεγονός είναι και το ποίημα

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στὸ ζωγράφο Διαμαντή

Τ' ανοιχτάρι τ' Ἀγίου Μάμα

Ἡ ΜΙΚΡΗ κουκουβάγια ἦτανε πάντα ἐκεῖ
 σκαρφαλωμένη στ' ανοιχτάρι τ' Ἀγίου Μάμα,
 παραδομένη τυφλά στὸ μέλι τοῦ ἡλίου
 ἐδῶ ἢ ἀλλοῦ, τώρα, στὰ περασμένα: χόρευε
 μ' ἓνα τέτοιο ρυθμὸ τὸ φθινόπωρο.
 Ἄγγελοι ζετυλίγανε τὸν οὐρανὸ
 καὶ χάζευε ἓνας πέτρινος καυροφρύδης
 σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς στέγης.

Τότες ἦρθε ὁ καλόγερος· σκουφί, κοντόρασο, πέτσινη ζώνη,
 κι ἔπιπασε νὰ πλουμίξει τὴν κολόνα.
 Ἄρχισε ἀπ' τὸ λαιμὸ· φοινικιές, λέπια, καὶ δαχτυλίδια.
 Ἐπειτα, κρατώντας στὴν πλατιά παλάμη τὴ στρογγυλὴ κοιλιά,
 ἔβαλε τὸν παραυλαχιστὴ, τὸν παραζυγιαστὴ, τὸν παραμιλωνά,
 καὶ τὸν κατόλαλο·
 ἔβαλε τὴν ἀποστρέφουσα τὰ νήπια καὶ τὴν ἀποκαλόγρια·
 καὶ στὴν ἄκρη, σχεδὸν ἀπόκρυφο, τ' ἀκοίμητο σκουλήκι.

Ἦταν ὡραία ὅλ' αὐτά, μιὰ περιδιάβαση.
 Ὅμως τὸ ξύλινο μηχανοπήγαδο —τ' ἀλακάτιν,
 κοιμισμένο στὸν ἴσκιό τῆς καρυδιᾶς
 μισὸ στὸ χῶμα καὶ μισὸ μέσα στὸ νερό,
 γιατί δοκίμασες νὰ τὸ ζυπνήσεις;
 Εἶδες πῶς βόγκηξε. Κι ἐκείνη τὴν κραυγὴ
 βγαλμένη ἀπ' τὰ παλιὰ νεῦρα τοῦ ξύλου
 γιατί τὴν εἶπες φωνὴ πατρίδας;

Τέσσερις ταχυγραφίες ἀπὸ τὴν Παναγία
 Θεοφάντισσα, Ἀντίο

Τ' ἀλακάτιν, στὸ ὕδωρ

- Ο Γιώργος Σεφέρης είναι φωτογράφος κυρίως τόπων, όχι τοπίων αλλά τόπων. Ακόμα και όταν περιέχονται πρόσωπα στις φωτογραφίες του, αυτά έχουν αναμνηστικό ρόλο αλλά κυρίως περιγραφικό των συναισθημάτων που βίωσε. Οι φωτογραφίες παίζουν το ρόλο του σχεδίου στο ζωγράφο που μετά στο στούντιο ζωγραφίζει από «μνήμης».
- Ο Σεφέρης ως γνωστόν ανήκει στη «γενιά του 30». Ο τίτλος «γενιά του 30» σηματοδοτεί μια αλλαγή που γίνεται κοινή συνείδηση από το 1935 και ύστερα, με την εμφάνιση δύο έργων (την Υψικάμινο του Εμπειρίκου και το Μυθιστόρημα του Σεφέρη), που εφεξής σηματοδοτούν τις δύο κεντρικές κατευθύνσεις του ελληνικού ποιητικού μοντερνισμού. Να μια ακόμη σχέση πρόκληση για σύγκριση στον τρόπο που φωτογραφίζει ο καθένας τους.
- Το 1935, όμως, είναι η χρονιά κατά την οποία αναγνωρίζεται από πολλούς κριτικούς η σημαντική συνεισφορά της γενιάς και στον χώρο της πεζογραφίας.
- Ο Σεφέρης λοιπόν ικανοποιεί και στην ποίηση και στη φωτογραφία αυτές και ακόμη περισσότερες απαιτήσεις και χρησιμοποιεί την γλώσσα και την φωτογραφία με τον ίδιο ακριβώς τρόπο για να μπορέσει να καταγράψει πρωτίστως και να μεταδώσει, ίσως, αισθήματα.
- Ο Σεφέρης αντιπροσωπεύει μια γενικότερη τάση στην ποίηση που θέλει την ποιητική γλώσσα να μη διαφέρει από την καθημερινή. Ο Σεφέρης πιστεύει ότι «ο ποιητής δεν έχει άλλο τρόπο να πράξει παρά με τη γλώσσα που μιλούν οι άνθρωποι που βρίσκονται γύρω του» και «είτε μας αρέσει είτε όχι, δεν μπορούμε να φανταστούμε πως ο ποιητής γεννιέται μέσα σ' ένα κενό και δημιουργεί τη γλώσσα όπως του στέργει, δεν μπορούμε να φανταστούμε πως έχει την άδεια να κατασκευάζει φραστικές μηχανές ασύνδετες με τη ζωή» (Δοκιμές Β' 163 και 172-3). »

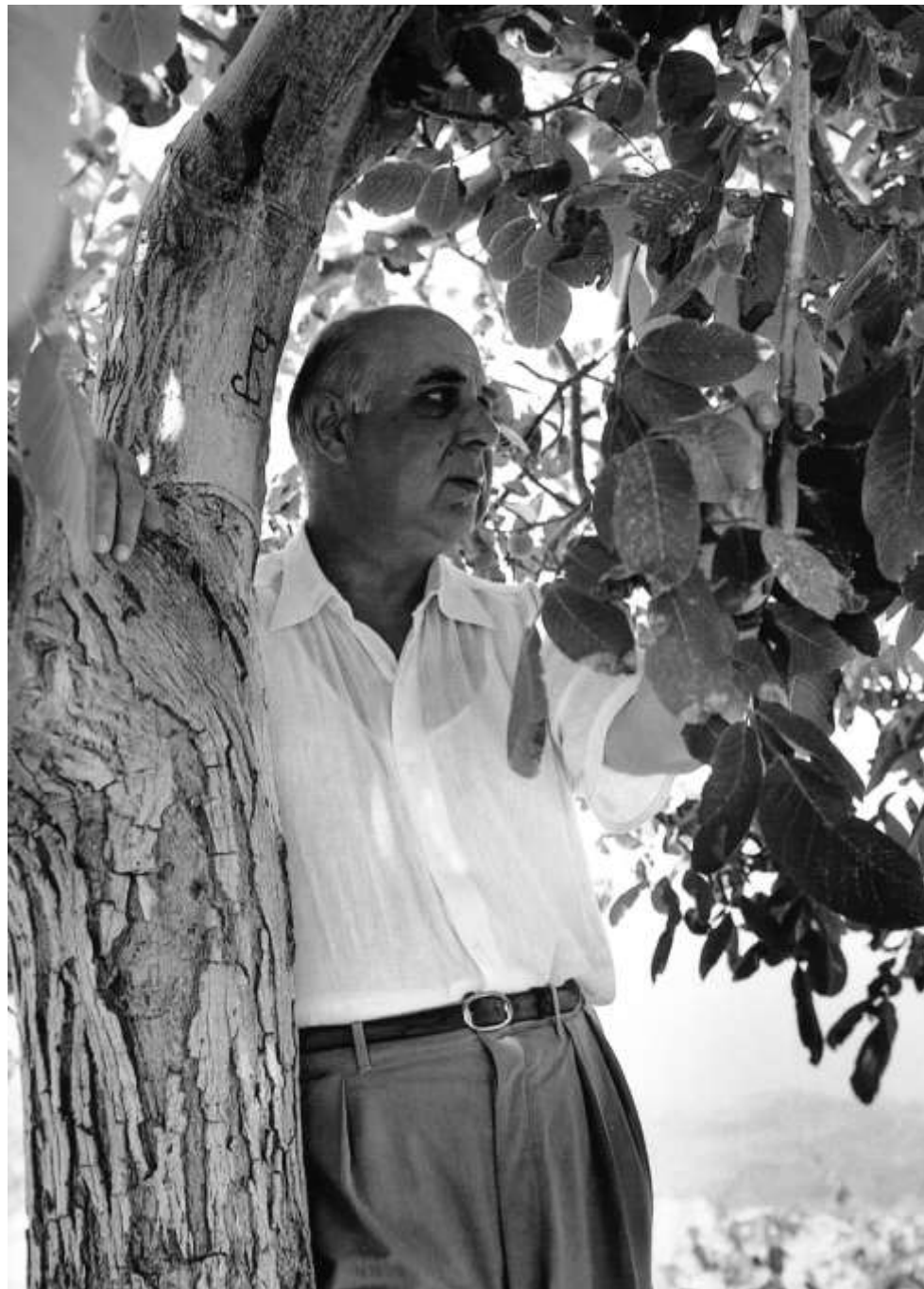
- Εκείνο που διακρίνει και την ποίησή του και τις φωτογραφίες του είναι το τρίπτυχο
- Εκφραστική απλότητα – σαφήνεια – ακρίβεια
- Έχει στο επίκεντρο των φωτογραφιών τον άνθρωπο και κυρίως τον απλό άνθρωπο και τα παιδιά
- Επιλέγει το τετράγωνο κάδρο γιατί αυτό τον βοηθάει να κρατάει την γεωμετρική ισορροπία απόλυτα και αυτό βοηθάει ώστε οι θεατές του όπως και οι αναγνώστες του να βρίσκουν εύκολα την άκρη του νήματος και επομένως χωρίς ποια ενδοιασμούς να εμβαθύνουν περισσότερο στις φωτογραφίες του.
- Δεν έμαθε ποτέ του να εμφανίζει και να εκτυπώνει τις φωτογραφίες του. Έδινε τα αρνητικά σε άλλους επαγγελματίες, μερικές φορές και σε στιγμιαία φωτογραφία της γειτονιάς, με αποτέλεσμα η ποιότητα να μην είναι πάντοτε καλή.
- Η σελίδα του **MIET** για την έκθεση στη Λιβαδειά:
<https://www.miet.gr/event-list/event-O-fwtografos-Giorgos-Seferhs>
- Η σελίδα του **MIET** για το βιβλίο: «**Οι Φωτογραφίες του Γιώργου Σεφέρη**»:
<https://www.miet.gr/book-list/book-Oi-fwtografies-toy-Giorgoy-Seferh>
- Περισσότερα για τον Γιώργο Σεφέρη στην παρουσίαση στο site μου:
https://fotografes.gr/?page_id=12570

Δαμιανός Μωραΐτης

**Η Φωτογραφία της αφίσας
και της πρόσκλησης**

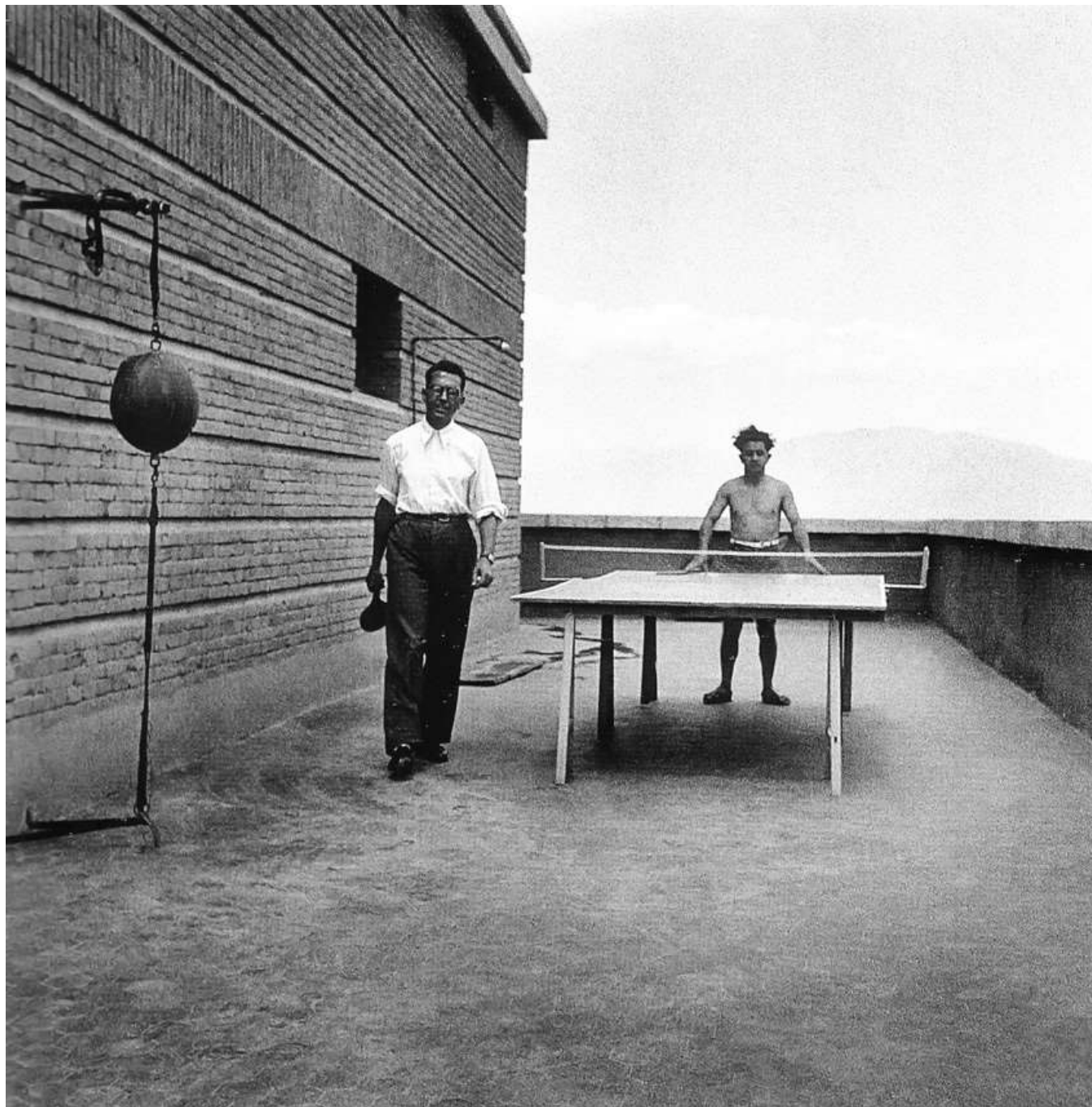

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Η πρώτη φωτογραφία της
έκθεσης εκτός καταλόγου

**1. Κορυτσά Αλβανία
1937**

**2. Παζάρι στην
Κορυτσά, 1937**

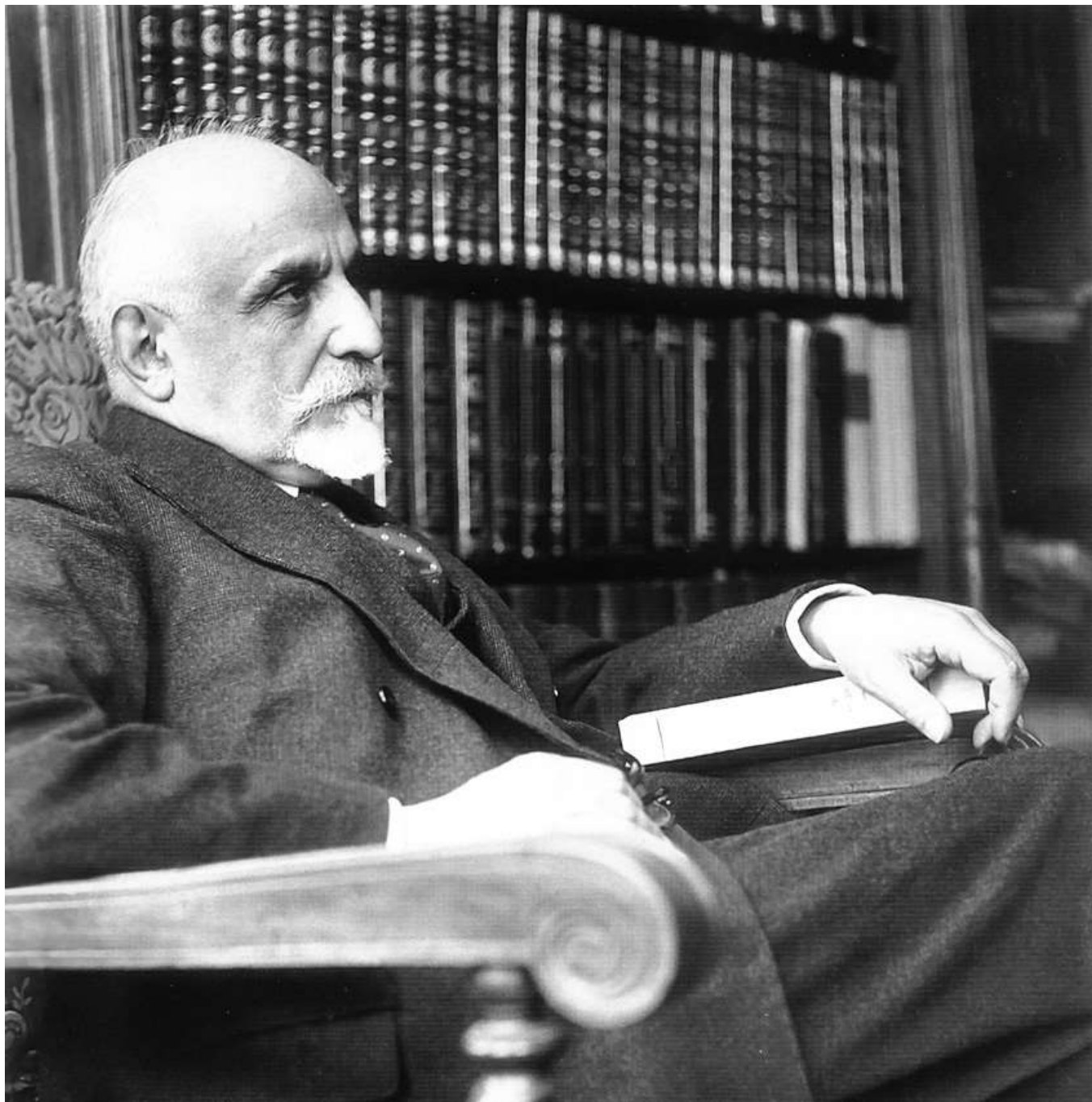
**3. Παζάρι στην
Κορυτσά, 1937**

4. Κορυτσά, 1937

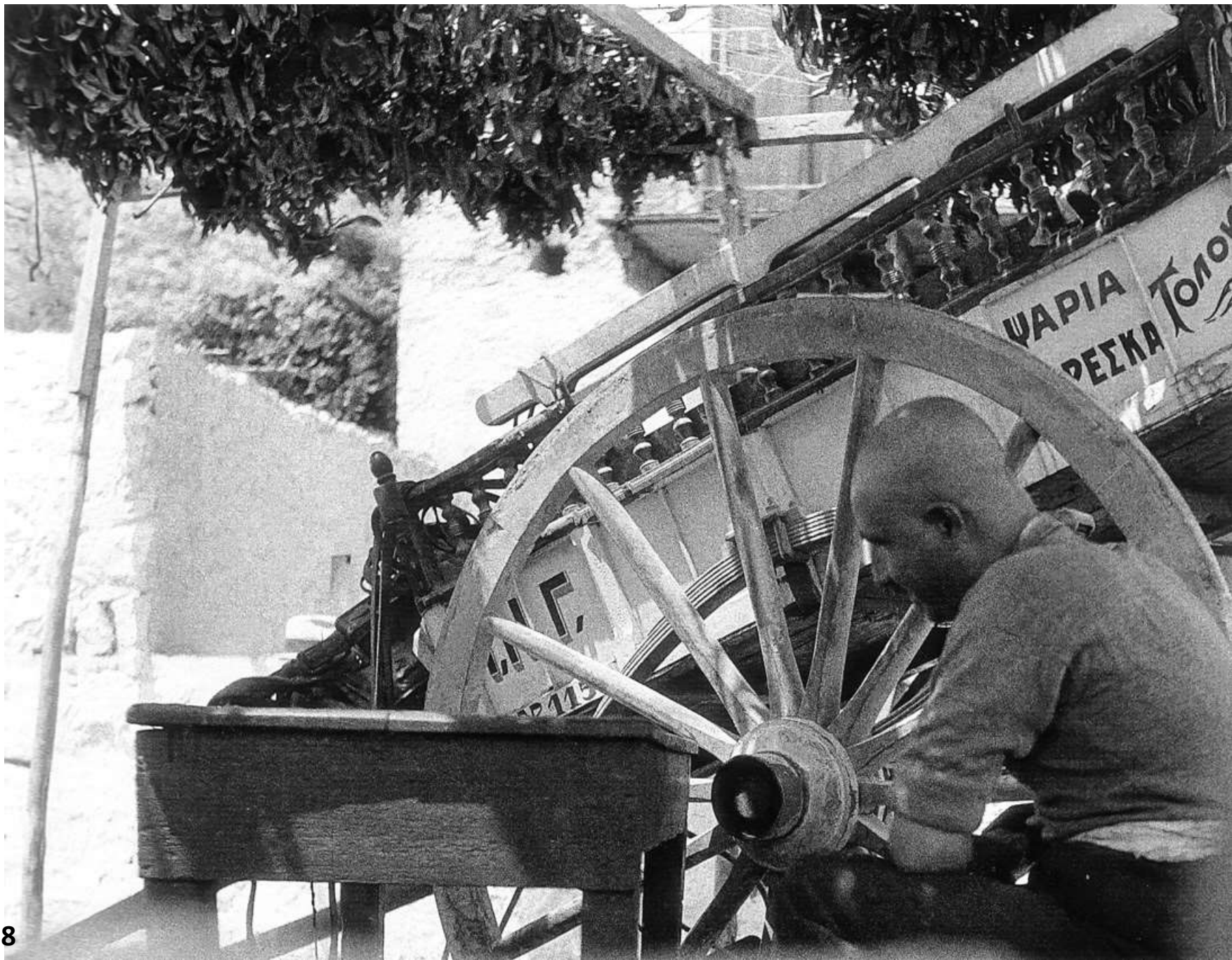
Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

5. Στέλιος Σεφεριάδης
Αθήνα, 1938

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

6. Τολό, 1938

7. Ασίνη, 1938

8. Τράπεζα Αχαΐας,
1939

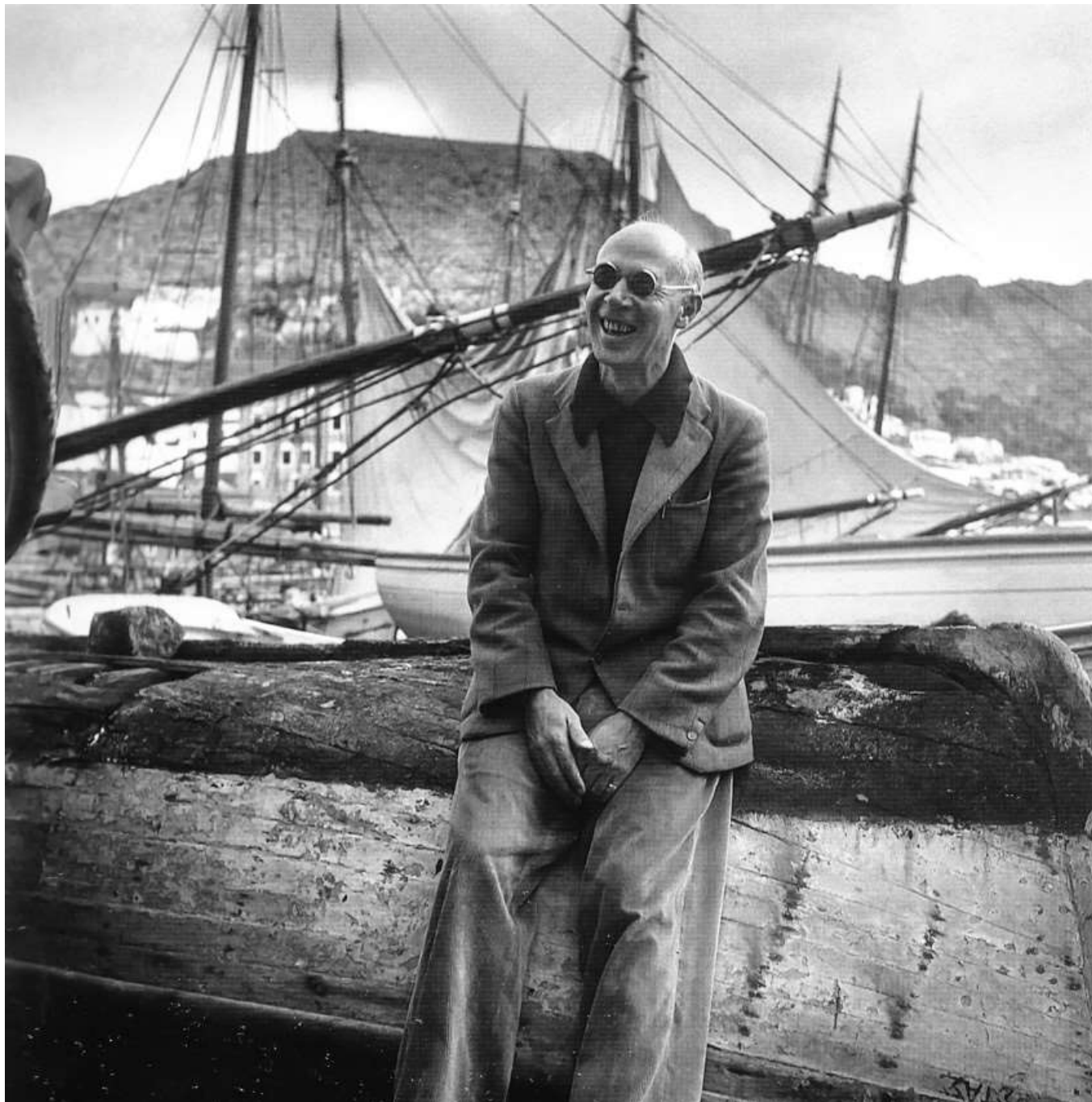
9. Ύδρα 1939

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

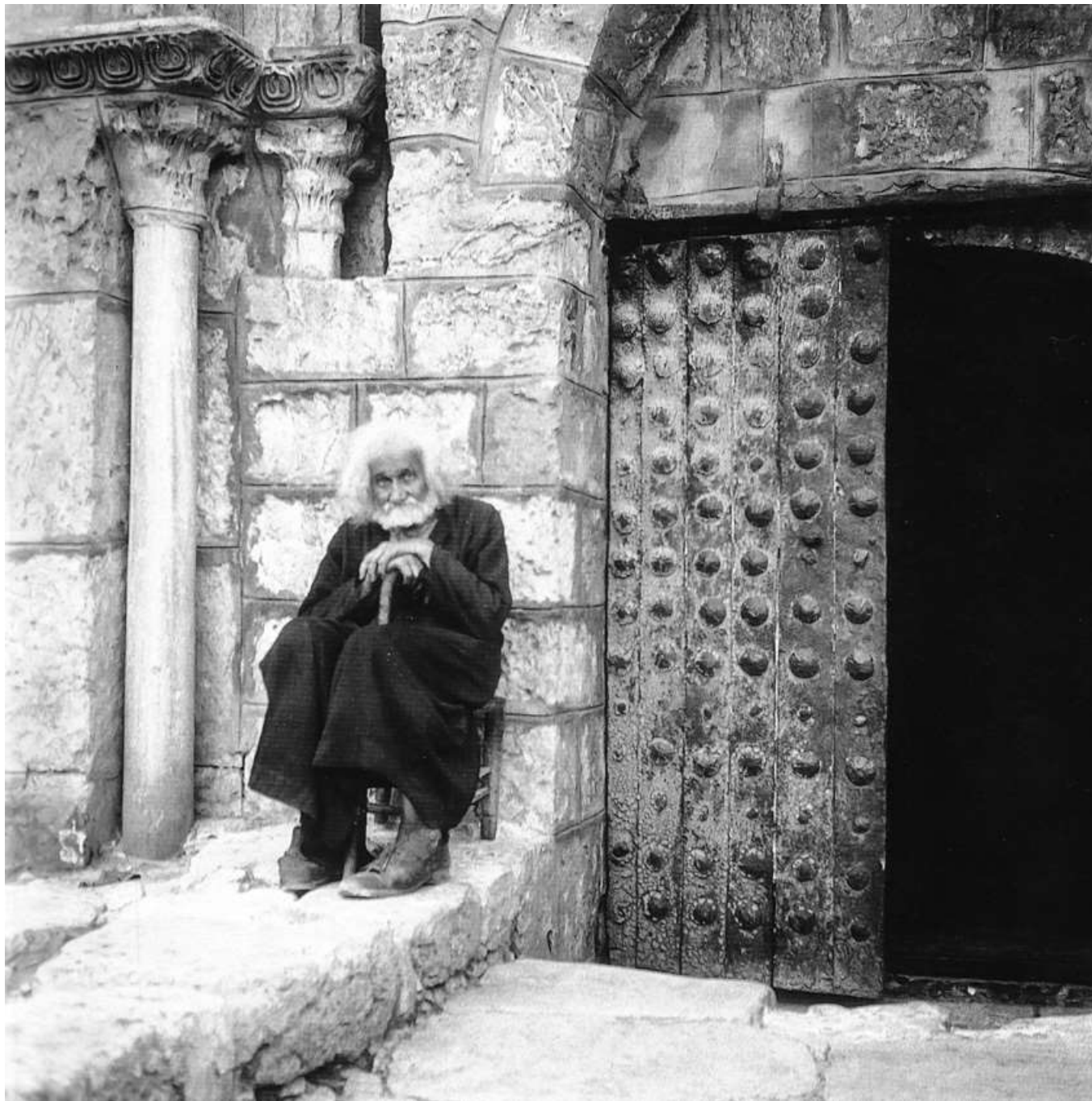
**10. Henry Miller,
Ύδρα 1939**

**11. Νεώριο, Πόρου
1940**

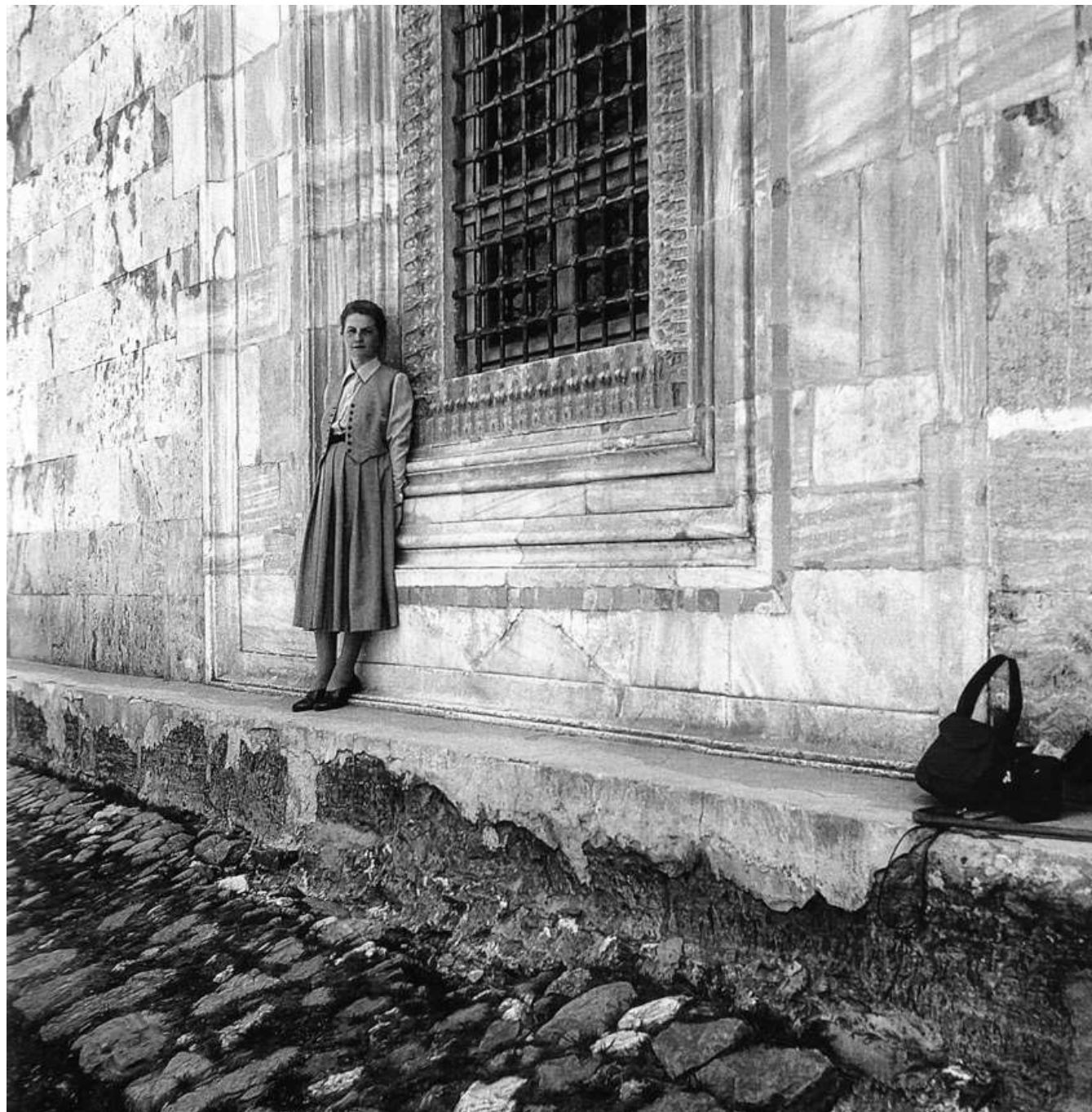

12. Ιερουσαλήμ 1942

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

13. Προύσα 1949

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

14. Σκάλα Βουρλών 1950
Τα Βουρλά είναι ο τόπος
γέννησης του Σεφέρη

15. Gendiz 1950

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

16. Στο δρόμο
Μούγλα-Μαρμαρίς
1950

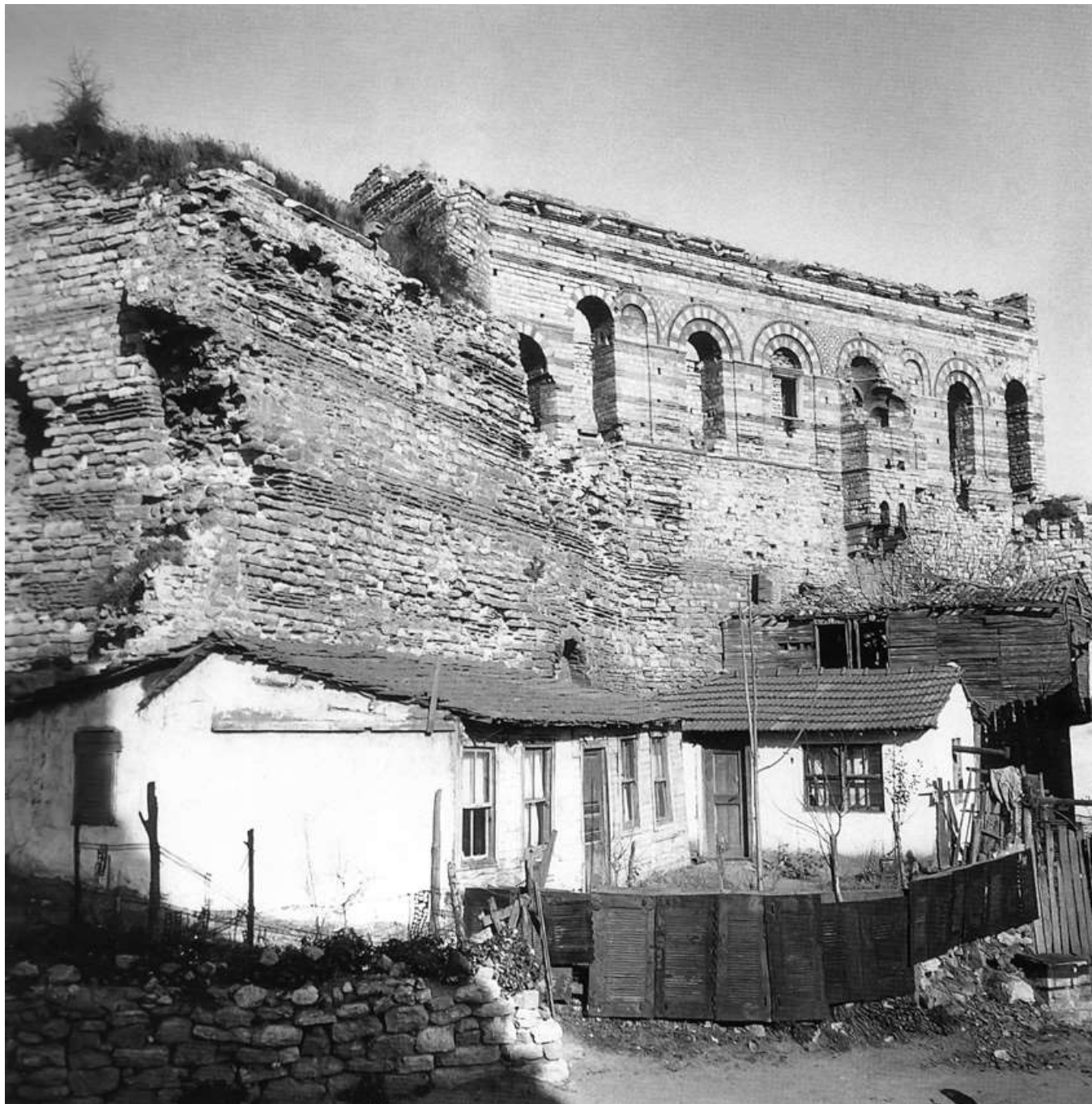
**17. Axel Person,
Λάβρανδα 1950**

18. Λάβρανδα 1950

19. Κωνσταντινούπολη
1950

**20. Έφεσος, στο βάθος
η «φυλακή του Αγίου
Παύλου» 1950**

**21. Έφεσος, Αγιασουλούκ
«η πύλη του διωγμού»
1950**

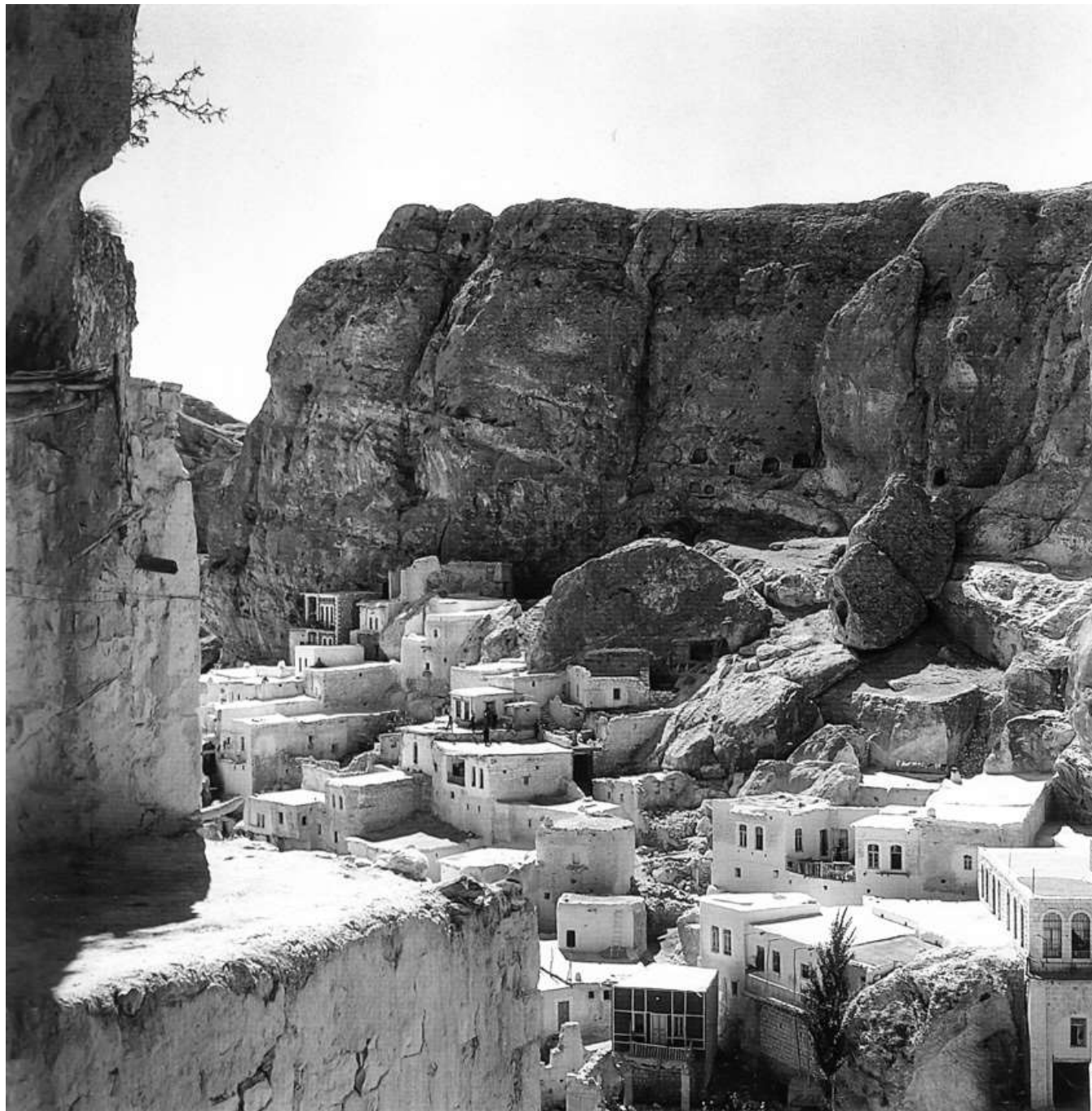
22. Βενετία 1952

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

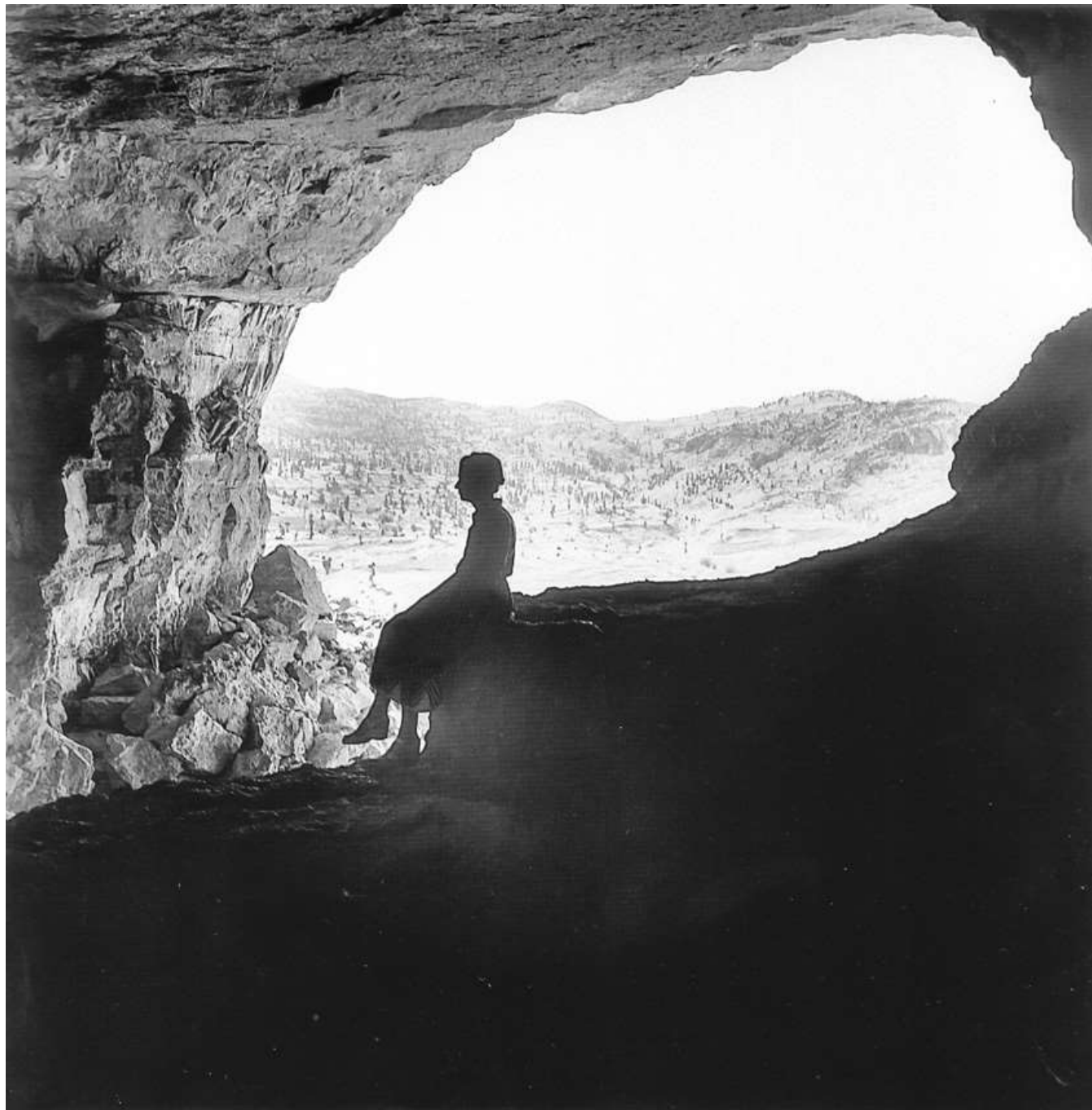

**23. Βενετία Τορτσέλλο
1953**

**24. Μαλούλα, Συρία
1950**

25. Σπηλιά του Άδωνη,
Λίβανος 1953

26. Γέρασα, ναός
Αρτέμιδος, Ιορδανία
1953

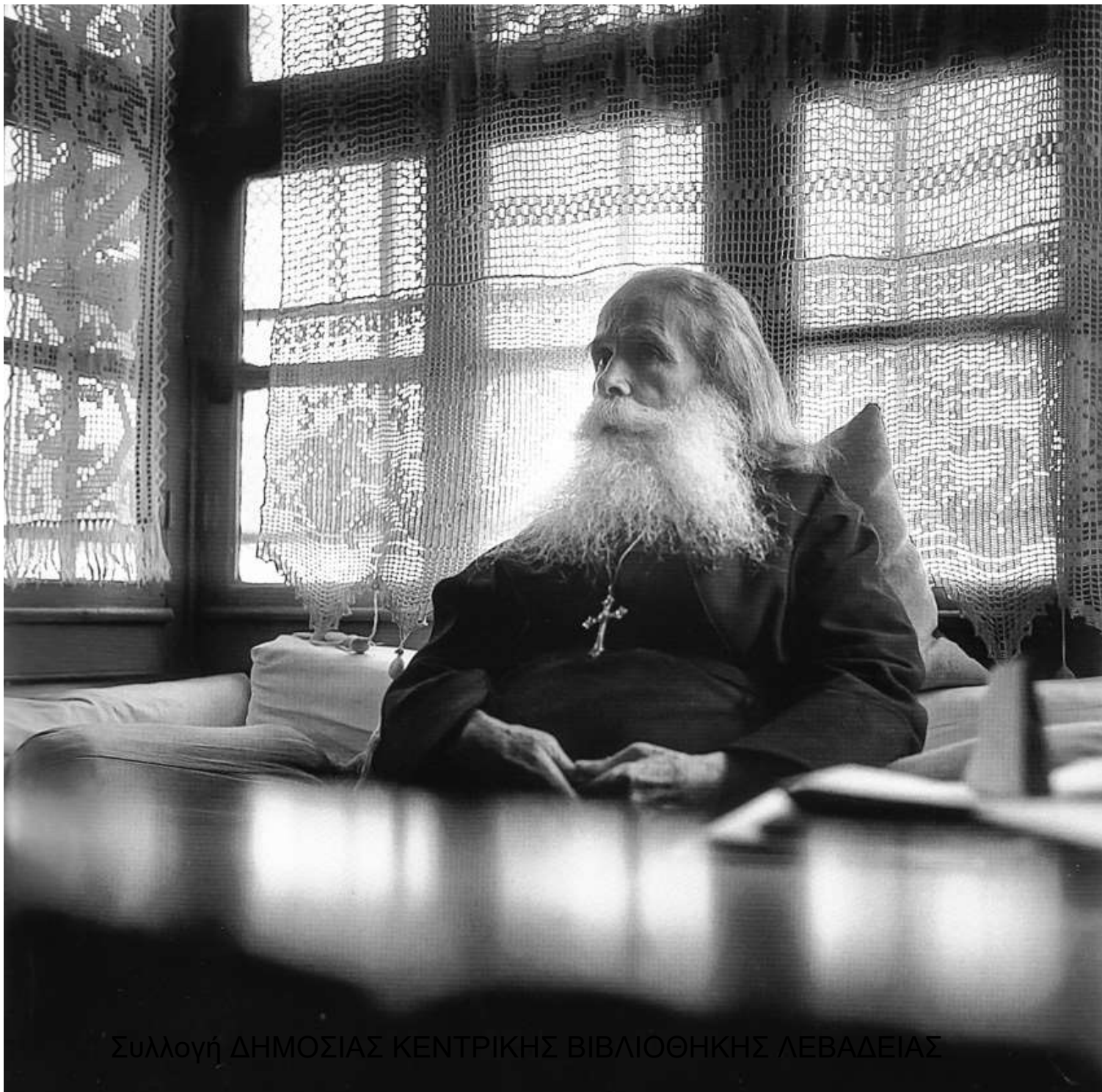

27. Qasr el Hisham,
Παλαιστίνη 1954

**28. Μονή Αγίου Σάββα,
Παλαιστίνη 1954**

29. Πατριάρχης
Τιμόθεος Ιερουσαλήμ
1954

**30. Κράκ των Ιπποτών,
Συρία 1954**

**31. Beit ed Din,
Λίβανος 1954**

**32. Μπάμπεκ,
Λίβανος 1954**

**33. Μπάλμπεκ,
Λίβανος 1954**

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

34. Ρουάντ, Συρία
1954

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

**35. Βύβλος, Λίβανος
1954**

**36. Όρος Νεβών
Ιορδανία 1955**

**37. Τοιχογραφία στην
Παναγία του Κουτσοβέντη,
Κύπρος 1953**

38. Τοιχογραφία στην
Παναγία του Κουτσοβέντη,
Κύπρος 1953

**39. Αγία Νάπα Κύπρου
1953**

40. Αγία Νάπα 1953

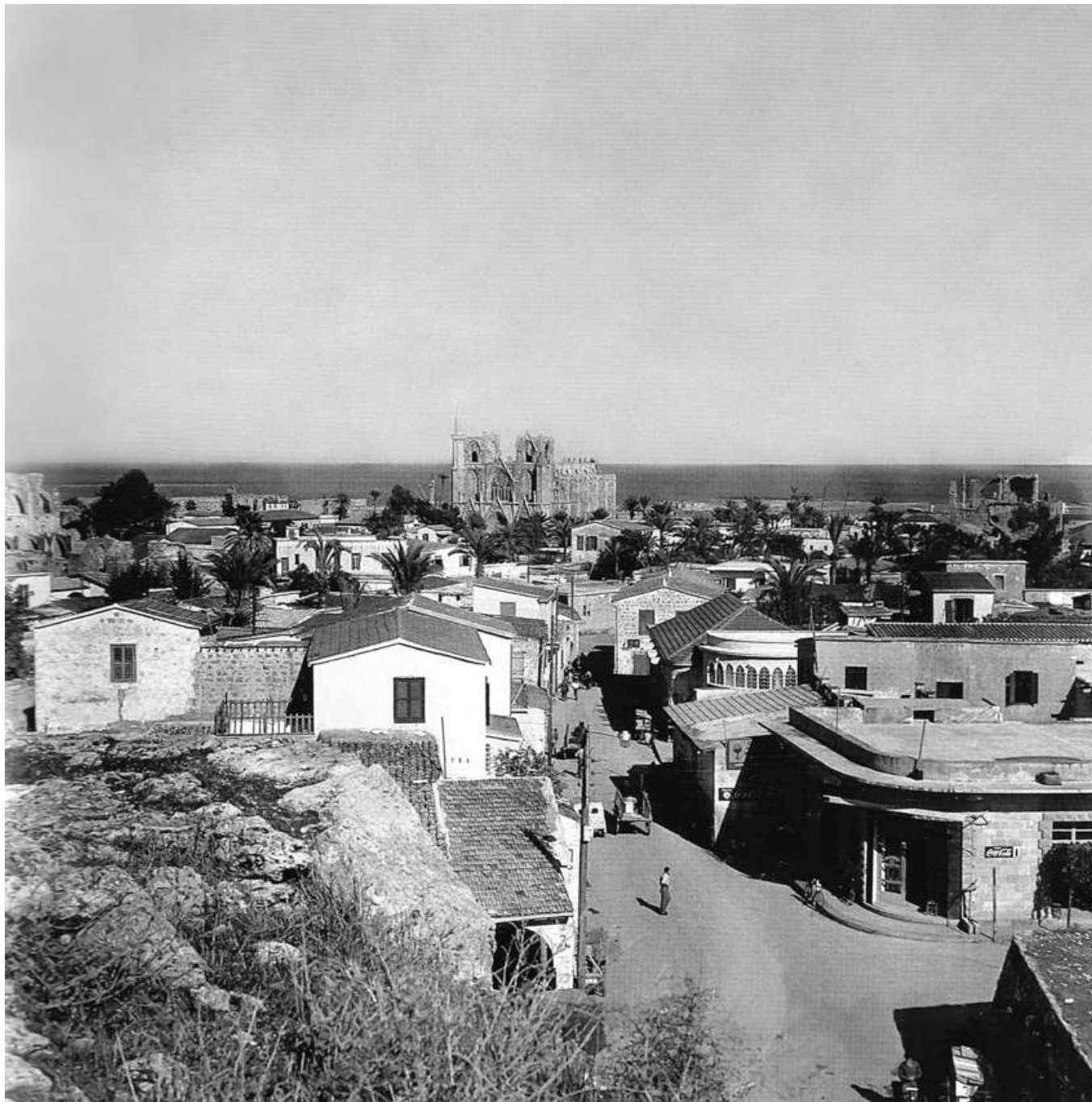

41. Άγιος Φίλων,
Ριζοκάρπασο Κύπρου
1953

**42. Σεισμόπληκτα παιδιά,
Μονή Κύκου,
Κύπρος 1953**

43. Αμμόχωστος 1953

44. Δευτέρα Παρουσία,
Εκκλησία Αντιφωνητή,
Καλογραία Κερύνειας
1954

**45. Ευάγγελος Λουίζος,
Βουνί, Κύπρος 1953**

**46. Άγιος Ευάλιος,
Λάμπουσα, Κύπρου
1953**

**47. Πρόδρομος
Κύπρου 1954**

48. Χριστόδουλος
Χατζηφώτης,
Περιστέρωνα Κύπρου,
1954

49. Άλωνα Κύπρου
1954

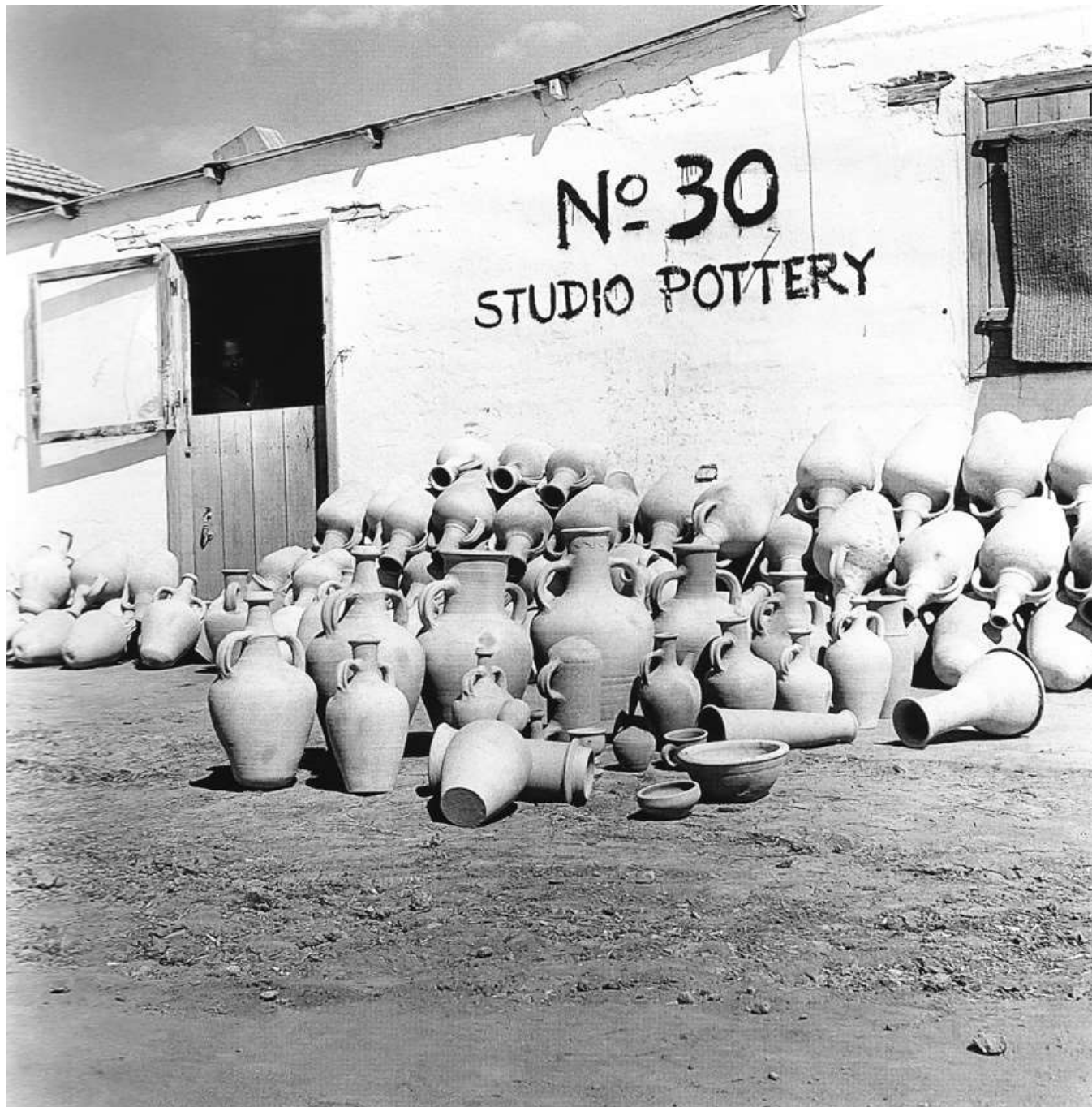

50. Καφενές κυριακάτικος
Άλωνα 1954

51. Μάστρο-Χρήστος,
Πιθαράδικο του
Βαλεντίνου, Βαρώσια
Κύπρου 1954

52. Πιθαράδικο του
Βαλεντίνου, Βαρώσια
Κύπρου 1954

53. Ρόδος 1955

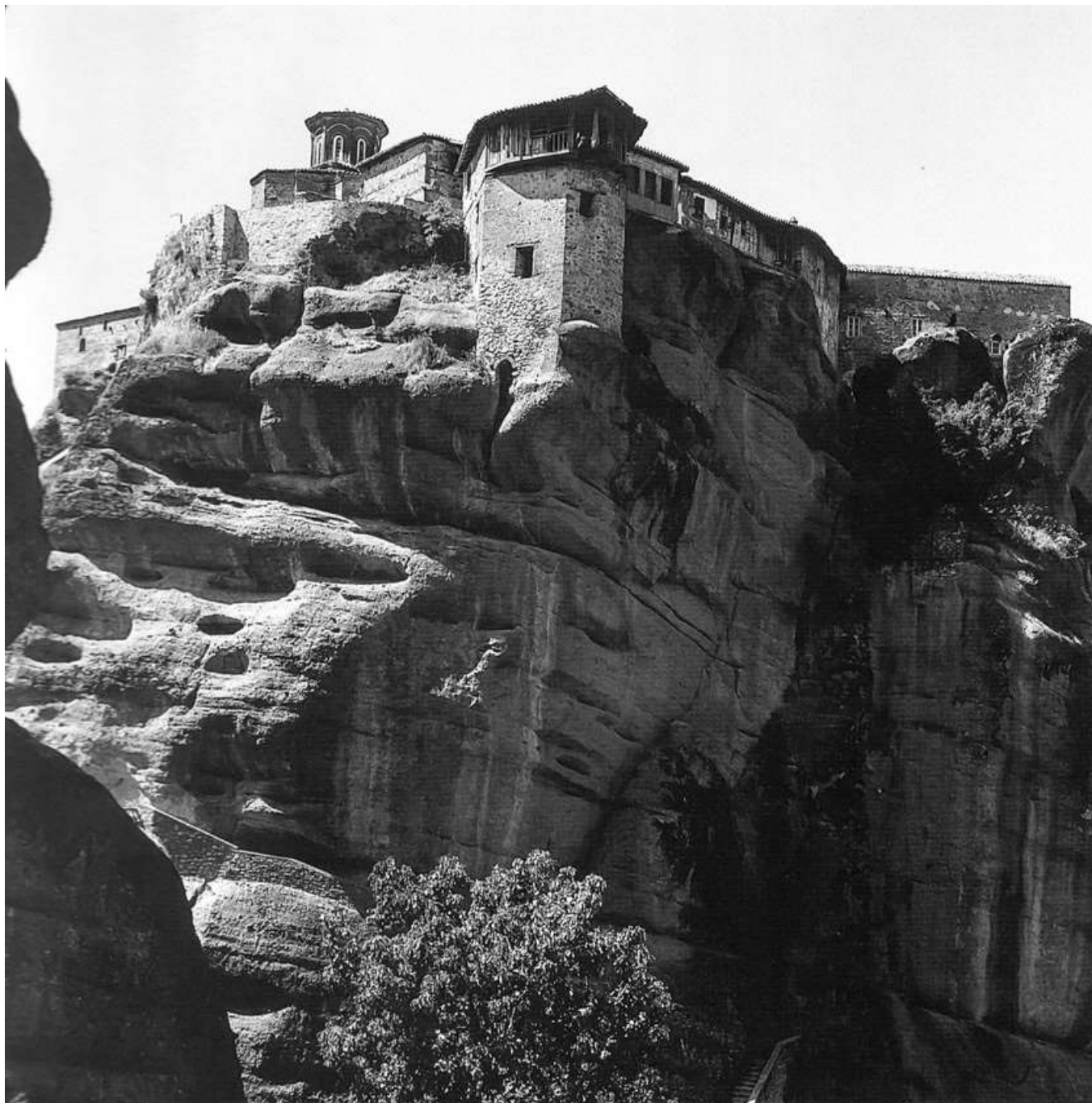

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

54. Πάτμος 1955

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

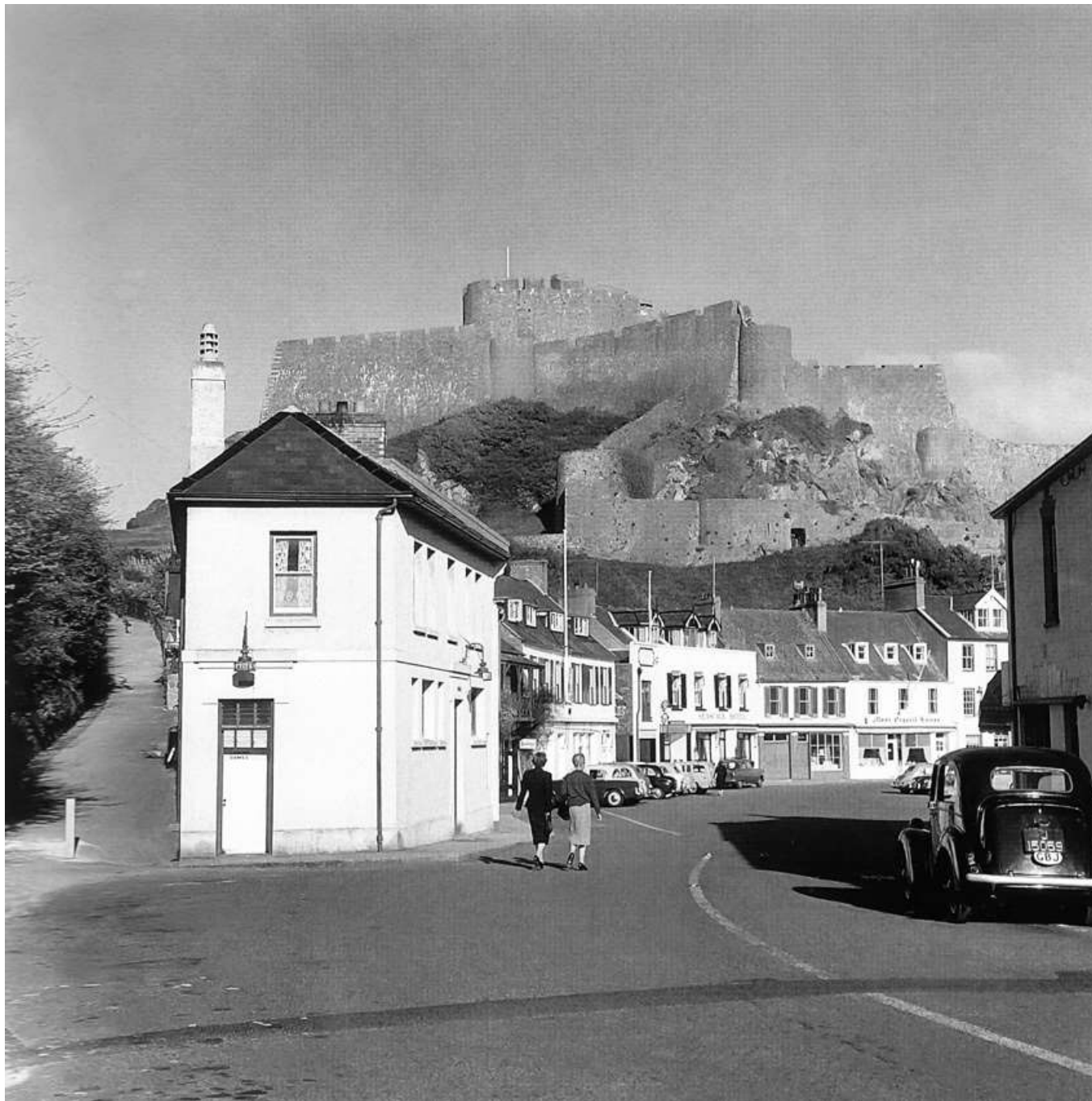

55. Μετέωρα 1957

**56. E. M. Foster,
Καίμπριτζ 1958**

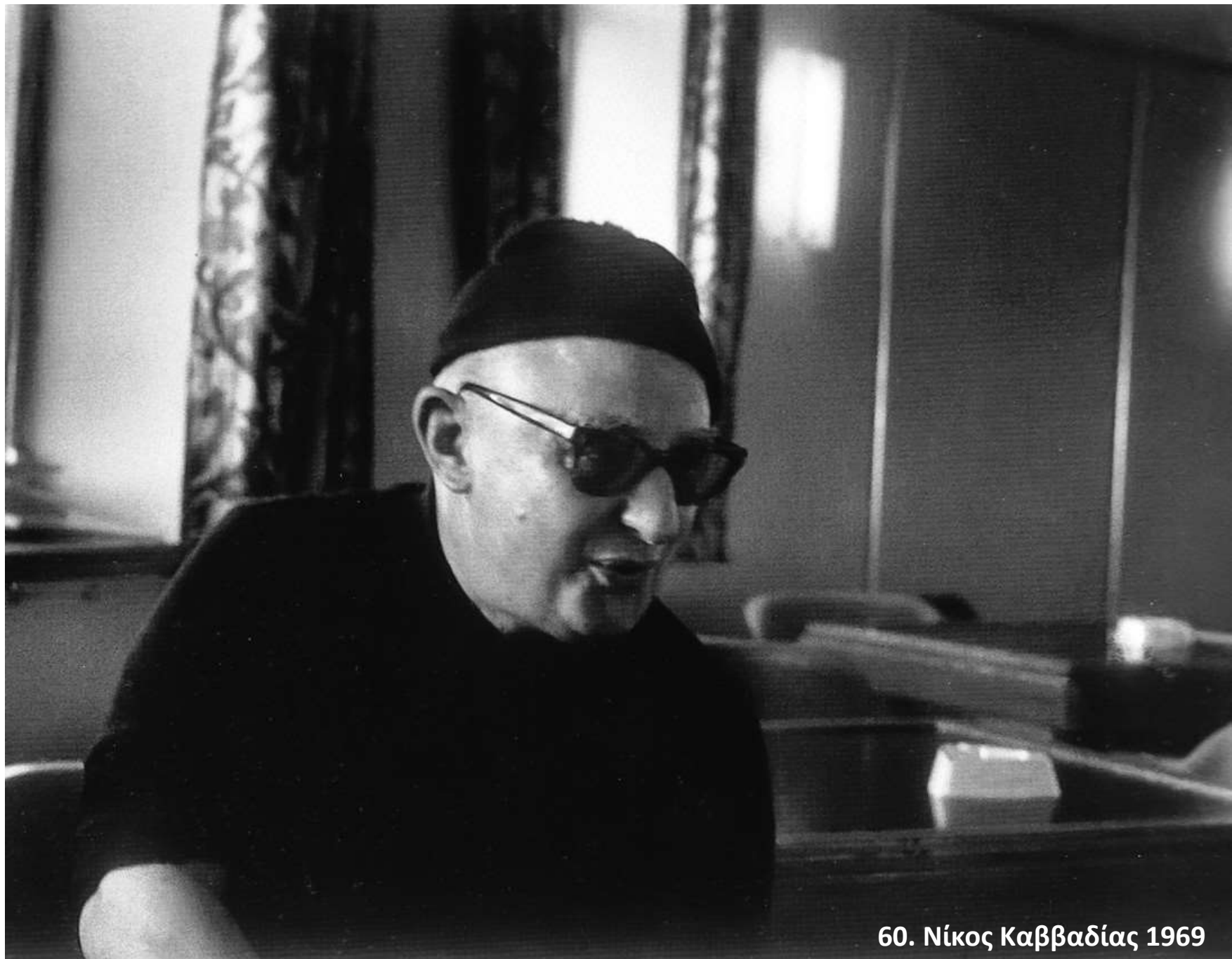
**57. Elizampeth Castle,
Jersey 1959**

58. Σταθμός Arisaig,
Σκωτία 1960

59. Ναός του
Επικουρείου
Απόλλωνος, Φιγάλεια
1963

60. Νίκος Καββαδίας 1969

Συλλογή ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ